

Audit Methods for Financial Assets Information Disclosure

Abstract. The volume of financial assets, their structure and dynamics directly impact the enterprise's ability to ensure the implementation of operating, financial and investment goals. In this regard, an essential task for managers is to ensure proper disclosure in the financial statements of data on financial instruments involved in the enterprise's activities. At the same time, stakeholders must receive the confidence that information in financial instruments reporting has sufficient confidence to be used in making, justifying, implementing and assessing the consequences of relevant economic decisions. The article aims to improve the method for auditing the adequacy of disclosure of data on financial instruments in financial reporting forms. It was established that the basis of the audit of disclosure of information about financial assets is the application of statements of management personnel, which include existence, rights and obligations, completeness, accuracy, measurement and distribution, classification and presentation. Verification of these assertions is carried out using audit procedures such as inspection of records and assets, observation, external confirmation, recalculation, re-execution, analytical procedures and inquiry. The auditor determines these procedures based on the materiality of information regarding financial assets, the costs of the procedures and their results. The results of applying the procedures help users of financial statements to obtain the necessary level of confidence in the information based on which economic decisions are made. The study results are the theoretical basis for substantiating approaches to improving the audit methodology and its praxeological component.

Keywords: audit, financial assets, statements of management personnel, audit procedures, information disclosure, financial reporting.

Suggested Citation

Sherstiuk, O. (2022). Audit Methods for Financial Assets Information Disclosure. *Oblik i finansi*, 1(95), 141-147. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-1\(95\)-141-147](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-1(95)-141-147)

Олександр ШЕРСТЮК

Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ, Україна

Методика аудиту розкриття інформації про фінансові активи

Анотація. Обсяг фінансових активів, їх структура та динаміка безпосередньо впливають на можливості підприємства забезпечувати власні потреби у реалізації цілей операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. У зв'язку з цим, ключовим завданням для управлінців є забезпечення належного розкриття у фінансовій звітності даних про фінансові інструменти, задіяні у діяльності суб'єкта господарювання. При цьому важливо, щоб зацікавлені особи отримали впевненість в тому, що інформація звітності стосовно фінансових інструментів має достатній рівень довіри для того, аби бути використаною під час прийняття, обґрунтування, реалізації та оцінювання наслідків відповідних економічних рішень. Метою статті є удосконалення методики аудиту адекватності розкриття даних щодо фінансових інструментів у формах фінансової звітності. Встановлено, що основою аудиторської перевірки розкриття інформації щодо фінансових активів є застосування тверджень управлінського персоналу, до яких відносяться існування, права та зобов'язання, повнота, точність, оцінка та розподіл, класифікація та подання. Перевірка зазначених тверджень здійснюється за допомогою таких аудиторських процедур, як інспектування записів і активів, спостереження, зовнішнє підтвердження, повторне обчислення, повторне виконання, аналітичні процедури та запит. Зазначені процедури визначаються аудитором, виходячи з суттєвості інформації стосовно фінансових активів, витрат на виконання процедур та їх результатів. Результати застосування процедур сприяють отриманню користувачами фінансової звітності необхідного рівня довіри до інформації, на основі якої приймаються економічні рішення. Отримані результати дослідження є теоретичною основою для обґрунтуванню підходів щодо удосконалення методики аудиту та його праксеологічної складової.

Ключові слова: аудит, фінансові активи, твердження управлінського персоналу, аудиторські процедури, розкриття інформації, фінансова звітність.

¹ Oleksandr SHERSTIUK, “Institute of Agrarian Economics” National Scientific Centre, Kyiv, Ukraine.

ORCID 0000-0002-9866-511X

E-mail: osherstiuk@gmail.com (Corresponding author)

Постановка проблеми. Урізноманітнення економічних відносин, пов'язаних з формуванням активів економічних суб'єктів, призводить до трансформації їх функціонального призначення та ідентифікаційних характеристик. Це пов'язане з необхідністю максимально можливого врахування виробничих, фінансових, матеріальних та безпекових потреб безпосередньо підприємств, їх власників, контрагентів, а також інших осіб, які на основі відповідних показників приймають рішення, необхідні для реалізації власних інтересів.

При цьому, відбувається перегляд традиційних підходів до ідентифікації активів, зобов'язань та власного капіталу суб'єктів господарювання, що ґрунтуються на їх обліковому визнанні в якості ресурсів та джерел формування. Натомість, набуває поширення розуміння невід'ємності відповідних категорій від господарських процесів, взаємовпливу та взаємозалежності заходів ідентифікації, визнання, формування та використання фінансових джерел накопичення активів. Серед іншого, нові підходи передбачають можливості не лише виконання відповідних господарських операцій, але й способів впливу на них відповідальних осіб.

Зважаючи на це, як у сфері фінансового забезпечення діяльності економічних суб'єктів, так і під час вирішення проблем інформаційного забезпечення потреб зацікавлених осіб, набуло розповсюдження використання підходу, що передбачає ідентифікацію інструментальної складової механізмів формування та використання фінансових ресурсів. Зазначене у практиці фінансового менеджменту та бухгалтерського обліку знайшло своє відображення шляхом практичного застосування, а згодом – формалізації у професійних стандартах такої категорії, як «фінансові інструменти».

Чинна редакція міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в якості фінансових інструментів визначають фінансові активи, фінансові зобов'язання та інструменти власного капіталу. Наведені терміни стосуються визнаних відповідними концептуальними основами елементами фінансової звітності. При цьому, визначаються такі аспекти як їх визнання, оцінювання, а також розкриття інформації стосовно фінансових інструментів, змісту та результатів операцій з ними. Зазначене сприяє отриманню зацікавленими особами інформації не лише стосовно відповідних показників, але й щодо політики суб'єкта господарювання стосовно управління фінансовими ресурсами, що проявляється у виборі та застосуванні сукупності інструментів в контексті забезпечення їх оптимального співвідношення та ефективного використання.

Зокрема, це стосується фінансових активів, оскільки їх обсяг, структура та динаміка безпосередньо впливатимуть на можливості підприємства забезпечувати власні потреби у реалізації цілей операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Саме фінансові активи та

результати операцій з ними дають можливість оцінити готовність підприємства до забезпечення своєчасності й повноти розрахунків за позиками, створення додаткових джерел доходів (зокрема – пасивних), мінімізації втрат, пов'язаних з неефективним використанням ресурсів тощо.

Зважаючи на це, відповідні показники фінансової звітності мають надавати користувачам можливість всебічного розкриття та адекватного аналізу можливостей підприємства не лише використовувати наявні ресурси, але й планувати їх формування й використання з урахуванням різноманітних економічних інтересів, пов'язаних з забезпеченням належного рівня ліквідності, оптимізацією структури фінансових результатів діяльності та інших характеристик, здатних, зокрема, впливати й на динаміку фінансових ринків.

Тому, набуває актуальності забезпечення належного розкриття у фінансовій звітності даних про фінансові інструменти, задіяні у діяльності суб'єкта господарювання. Особливо важливим аспектом цього є отримання зацікавленими особами впевненості в тому, що інформація звітності стосовно фінансових інструментів має достатній рівень довіри для того, аби бути використаною під час прийняття, обґрунтування, реалізації та оцінювання наслідків відповідних економічних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування категоріального апарату, теоретичного обґрунтування та праксеологічної реалізації підходів до управління фінансовими інструментами підприємств в контексті реалізації функцій обліку та контролю, формою якого є аудит, знайшло широке відображення у наукових публікаціях вітчизняних та закордонних науковців й практикуючих фахівців.

Зокрема, роль фінансових інструментів в економічних відносинах на різних рівнях досліджували Я. Б. Дропа [3], Ю. Коваленко, Я. Літвін [4], А. Кучеренко [5], О. В. Поліщук [7], З. Антоно (Z. Antono.) А. Джахарадак (A. Jaharadak), А. Хатібі (A. Khatibi) [14], М. Нгуєн (M. Nguyen), П. Ксуан (P. Xuan), Т. Буї (T. Bui) [21], Т. Ву (T. Vu), Л. Ле (C. Le), Н. Фам (N. Pham), Т. Тран (T. Tran) [23], А. Ямані (A. Yamani), К. Хусайні (K. Hussainey), К. Олбітар (K. Albitar) [24] та ін. В цих публікаціях охарактеризовано ідентифікаційні характеристики фінансових інструментів, їх вплив на функціонування окремих суб'єктів фінансово-господарської діяльності, а також на функціонування національних та міжнародних фінансових ринків.

В наукових публікаціях також окреслюються методичні підходи щодо вирішення завдань аудиту фінансової звітності, зокрема в контексті оцінювання інформації стосовно фінансових інструментів. За результатами проведених досліджень особливості організації та методики аудиту зазначеної інформації, що міститься у фінансовій звітності підприємств, розкривають у власних публікаціях С. Є. Гребень, І. П. Мігус, К. М. Одарчук [1], Д. В. Долбнева [2], Л. М. Пилипенко, Ю. В. Демська [6], Н. В. Приймак [8], О. В. Томчук, В. Ю. Фабіянська [11], Т. І. Хомуляк,

I. I. Демко [12], М. Б. У. Буян (M. B. U. Bhuiyan), М. Де Коста (M. D'Costa) [15], Д. Б. Бріан (D. B. Bryan), Т. У. Масон (T. W. Mason) [16], І. Чен (Y. Chen), Дж. Д. Ешлеман (J. D. Eshleman), Дж. С. Соїле (J. S. Soileau) [18], А. А. Натейер (A. A. Natour), М. Кабаджех (M. Qabajeh), А. Шанти (A. Al-Shanti) [20], А. Рівалді (A. Rivaldi), К. Асвар (K. Aswar), Т. Тауфік (T. Taufik), А. Е. Харіяні (A. E. Hariyani) [22] та інші дослідники.

Варто також відзначити, що питання аудиту операцій з фінансовими інструментами врегульовані нормативними документами законодавчого [9, 10] та професійного [13, 19] рівнів.

Зміст наведених публікацій та нормативних документів свідчить про те, що проведені попередні дослідження дали можливість належним чином обґрунтувати низку теоретичних і праксеологічних підходів щодо вирішення завдань інформаційного забезпечення користувачів фінансової звітності належним ступенем впевненості стосовно інформації про фінансові інструменти. Проте, на нашу думку, потребує детальнішого дослідження та наукового обґрунтування методика аудиту її розкриття.

Метою статті є удосконалення методики аудиту адекватності розкриття даних щодо фінансових інструментів у формах фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до чинної редакції Міжнародного стандарту фінансового обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», «фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- а) грошовими коштами;
- б) інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- в) контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання, або обмінювати фінансові інструменти з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими,
- г) контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання та який є непохідним інструментом, за який суб'єкт господарювання зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу» [19].

Розкриття наведених фінансових інструментів, на нашу думку, під час аудиту фінансової звітності мають бути оцінені за критеріями, зміст яких визначається твердженнями управлінського персоналу.

До них має бути віднесені твердження, запропоновані у Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, оглядів, інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг [16].

Це стосується тверджень щодо залишків рахунків та відповідних розкриттів на кінець періоду.

До зазначених тверджень мають бути віднесені існування, права та зобов'язання, повнота, точність, оцінка та розподіл, класифікація та подання.

Твердження існування передбачає, що фінансові активи, відображені у звітності станом на визначену дату, є фактично наявними. При цьому, враховуючи змістовну характеристику та походження фінансових активів, необхідно враховувати, що розкриття факту їх наявності може обґрунтовуватися як фізичною предметною характеристикою, так і змістом документів, на основі яких визнаються минулі та майбутні дії осіб, під впливом відносин між якими зазначені активи виникли.

У фінансовій звітності мають бути розкриті обставини виникнення відповідних активів, їх призначення, наслідки економічного та юридичного характеру, а також формалізований опис поведінки відповідальних осіб при вчиненні будь-яких дій із зазначеними активами. В контексті зазначеного, при розкритті інформації у фінансовій звітності мають бути охарактеризовані такі обставини, як виникнення ризиків, пов'язаних з існуванням фінансових активів, механізм їх компенсації, можливості подальшого використання інструментів тощо.

Варто також відзначити, що формування фінансових активів, за певних обставин, має супроводжуватися виникненням певних зобов'язань, виконання яких є безумовною обставиною їх одночасного визнання, що також має бути відображене у фінансовій звітності.

Основою твердження стосовно права є визнання того, що суб'єкт господарювання має або контролює права на активи. Це означає, що управлінський персонал підприємства внаслідок минулих подій отримав можливість володіння, користування та розпорядження фінансовим активом. При цьому, окреслені аспекти дають можливість формалізувати очікування підприємства, які стосуються способів отримання економічного зиску від володіння фінансовими активами. Такий зиск, зокрема, може передбачати як безпосередньо отримання доходів від інвестування в цінні папери інших підприємств або передачу грошових коштів на банківський депозит, так і компенсацію (хеджування) ризиків імовірних фінансових втрат.

Водночас, права на фінансові активи стосуються не лише юридичної форми, але й економічного змісту формальних угод, внаслідок яких вони виникають. Це пояснюється, серед іншого, характером фінансово-господарських операцій, у реалізації яких мають бути залучені фінансові активи. При цьому, відповідні угоди можуть передбачати виникнення фінансових активів з одночасним виникненням фінансових зобов'язань та інструментів капіталу. Отже, виникнення прав, пов'язаних з активами, є передумовою одночасного визнання зобов'язань, які має задовольнити підприємство в майбутньому.

Твердження «повнота» означає, що всі фінансові активи, які мають реєструватися в системі

бухгалтерського обліку, були зареєстровані, а всі пов'язані розкриття, які необхідно було включити у фінансову звітність, було включено. Іншими словами, при розкритті інформації щодо фінансових активів необхідно викласти дані, на основі яких користувач матиме розуміння того, що всі обставини, які існували на момент їх визнання, були ідентифіковані управлінським персоналом підприємства.

Зважаючи на це, твердження щодо повноти включення інформації про фінансові активи до звітності, має охоплювати необхідність розкриття даних стосовно всіх аспектів визнання кожного з інструментів. В разі, якщо виникнення фінансових активів супроводжується одночасним визнанням інших фінансових інструментів, в контексті повноти у звітності має бути охарактеризовано зміст відповідних зав'язків.

Точність, оцінка та розподіл передбачає, що фінансові активи включені до фінансової звітності у відповідних сумах, усі пов'язані з цим коригування щодо оцінки або розподілу належно зареєстровані, а пов'язані розкриття було відповідно виміряні та викладені.

Точність відображення інформації стосовно фінансових активів дає підстави для відображення у звітності даних, кількісні та якісні характеристики яких забезпечують належний ступінь достовірності. В контексті забезпечення інформаційних потреб зацікавлених осіб точність може свідчити про те, що будь-які процедури та алгоритми підготовки даних, починаючи від реєстрації даних в обліковій системі підприємства, завершуючи їх розкриттям у звітних формах, були дотримані та відповідають вимогам застосовної концептуальної основи.

Визначення адекватної оцінки фінансових активів має забезпечити, з одного боку, адекватне визначення їх вартісної величини, з іншого – готовності зацікавлених осіб визнати власну готовність її прийняти в якості грошового еквівалента на випадок необхідності забезпечення необхідного рівня ліквідності активів підприємства в цілому.

Для забезпечення розуміння складу і структури фінансових активів у фінансовій звітності їх необхідно відобразити за видами, які використані підприємством з метою оптимізації своїх ресурсів. В контексті зазначеного, фінансові активи розподіляються не лише за змістом, але й за тривалістю існування (довготривалі та поточні).

Твердження стосовно класифікації фінансових активів підприємства має забезпечити правильність відображення на відповідних рахунках. На основі робочого плану рахунків бухгалтерського обліку на підприємстві має бути застосована система кореспонденції для відображення операцій з фінансовими активами. Вона також має враховувати критерії точності та оцінки й розподілу.

Адекватність застосування класифікації має бути обґрунтована відповідальними особами для того, аби користувачі звітної інформації отримали достатній ступінь розуміння складу та структури фінансових активів, а також заходів щодо формування їх оціночних характеристик.

Твердження щодо подання означає, що фінансові активи відповідно узагальнені або деталізовані та чітко викладені, а пов'язані розкриття є релевантними і зрозумілими в контексті вимог застосовної концептуальної основи фінансового звітування. При цьому, відповідна деталізація має відповідати інформаційним очікуванням користувачів звітності.

Наведені твердження управлінського персоналу щодо статей звітності, в яких розкривається інформація про фінансові активи, мають бути перевірені шляхом застосування аудиторських процедур. Їх зміст наведено у табл. 1.

Застосування аудиторських процедур, викладених у табл. 1, стосовно тверджень фінансової звітності під час аудиту розкриття інформації про фінансові активи, сприятиме підвищенню обґрунтованості висловлених аудитором суджень, які є основою довіри користувачів фінансової інформації.

Таблиця 1

Зміст аудиторських процедур, які можуть бути використані для перевірки розкриття інформації про фінансові активи

Процедура	Зміст
Інспектування записів та активів	вивчення записів або документів, внутрішніх чи зовнішніх, у паперовій, електронній або іншій формі, або фізичний огляд активу
Спостереження	нагляд за процесом або процедурою, які виконують інші особи
Зовнішнє підтвердження	аудиторські докази, отримані аудитором у вигляді прямої письмової відповіді від третьої сторони
Повторне обчислення	перевірка математичної правильності документів чи записів
Повторне виконання	незалежне виконання аудитором процедур або заходів контролю, які вже виконувались як частина заходів внутрішнього контролю суб'єкта господарювання
Аналітичні процедури	оцінка фінансової інформації через аналіз правдоподібних взаємозв'язків між фінансовими та нефінансовими даними
Запит	пошук фінансової та не фінансової інформації від обізнаних осіб як у самого суб'єкта господарювання, так і за його межами

Джерело: авторська розробка на основі [16].

Висновки. Таким чином, аудиторська перевірка правильності розкриття у фінансовій звітності даних про фінансові активи, полягає у визначенні тверджень управлінського персоналу та застосування стосовно них певного набору аудиторських процедур. При цьому, важливим є забезпечення достатнього рівня довіри користувача фінансової звітності до перевіреної аудитором інформації.

Зазначене сприяє удосконаленню методики аудиту в контексті підвищення її теоретичного

обґрунтування та розширення можливостей використання практикуючими фахівцями.

Водночас, предметом подальших досліджень, на наше переконання, має бути розробка та обґрунтування підходів до оптимізації вибору аудиторських процедур, виходячи з необхідності врахування співвідношення суттєвості показника фінансової звітності, результативності процедур та витрат на їх проведення.

4 Список використаних джерел

1. Гребень С. Є., Мігус І. П., Одарчук К. М. Стан та перспективи розвитку IT-аудиту в Україні. *Вчені записки Університету «Крок»*. 2020. № 2(58). С. 60-66. DOI: 10.31732/2663-2209-2020-58-60-66
2. Долбнева Д. В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. *Економіка та держава*. 2018. № 2. С. 72-76. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2018/18.pdf
3. Дропа Я. Б. Фінансові інструменти формування ресурсів у національній економіці в умовах глобалізації. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 16. С. 682-687.
4. Коваленко Ю., Літвін Я. Фінансові інструменти, їх класифікації та напрями інноваційних розвідок. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1(17). С. 132-142. DOI: 10.25140/2411-5215-2019-1(17)-132-142
5. Кучеренко А. Інституційні інструменти стимулювання фінансового інжинірингу. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 2. С. 88-99.
6. Пилипенко Л. М., Демська Ю. В. Вплив облікової політики щодо фінансових активів на фінансово-майновий стан і результати діяльності компаній. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 1(18). С. 300-304. DOI: 10.32840/2522-4263/2020-1-52
7. Поліщук О. В. Фінансовий інжиніринг як інструмент фінансового ринку. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2011. Вип. 38. С. 51-56.
8. Приймак Н. В. Організація обліку фінансових інструментів кредитування на підприємствах торгівлі. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 37. С. 199-204.
9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
10. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України: Постанова Правління Національного Банку України від 26.12.2018 р. № 153. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0153500-18#top>
11. Томчук О. В., Фабіянська В. Ю. Застосування професійного судження аудитора в контексті розвитку міжнародних стандартів аудиту. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 1. С. 68-81.
12. Хомуляк Т. І., Демко І. І. Організаційні аспекти аудиту лізингової діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 25. Ч. 2. С. 156-160.
13. Audit methodology for auditing financial instruments in the period 2014-2020. European Commission. Directorate-General Regional and Urban Policy Employment, Social Affairs and Inclusion. URL: <https://www.fi-compass.eu/publication/other-resources/audit-methodology-auditing-financial-instruments-period-2014-2020>
14. Antono Z., Jaharadak A., Khatibi A. Analysis of factors affecting stock prices in mining sector: Evidence from Indonesia Stock Exchange. *Management Science Letters*. 2019. № 9(10). pp. 1701-1710. DOI: 10.5267/j.msl.2019.5.018
15. Bhuiyan M. B. U., D'Costa M. Audit committee ownership and audit report lag: evidence from Australia. *International Journal of Accounting and Information Management*. 2020. № 28(1). pp. 96-125. DOI: 10.1108/IJAIM09-2018-0107
16. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2020 Edition. URL: <https://www.iaasb.org/publications/2020-handbook-international-quality-control-auditing-review-other-assurance-and-related-services>
17. Bryan D. B., Mason T. W. Earnings volatility and auditor risk assessments: Evidence from auditor resignations. *Accounting Horizons*. 2020. № 34(4). pp. 33-56. DOI: 10.2308/HORIZONS-18-060
18. Chen Y., Eshleman J. D., Soileau J. S. Business strategy and auditor reporting. *Auditing*. 2017. Vol. 36(2). p. 6386. DOI: 10.2308/ajpt-51574
19. International Accounting Standard 32 “Financial Instruments”: Presentation. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/ias-32-financial-instruments-presentation.pdf>

20. Natour A. A., Qabajeh M., Al-Shanti A. The Impact of China's Recent Structural Reforms on Listed Firms' Auditor Choice. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2022. Vol. 10(3). pp. 749-771. DOI: 10.13189/ujaf.2022.100312
21. Nguyen M., Xuan P., Bui T. Causal relationship between banking system development and real estate market. *Management Science Letters*. 2020. Vol. 10(1). pp. 41-52. DOI: 10.5267/j.msl.2019.8.017
22. Rivaldi A., Aswar K., Taufik T., Hariyani A. E. Factors Affecting Audit Quality: The Moderating Effect of Dysfunctional Behavior. *Universal Journal of Accounting and Finance*. 2022. Vol. 10(1). pp. 358-366. DOI: 10.13189/ujaf.2022.100136
23. Vu T., Le C., Pham N., Tran T. Factors affecting the use of derivative financial instruments of listed companies: The case of Hanoi Stock Exchange. *Accounting*. 2020. Vol. 6(5). pp. 805-816. DOI: 10.5267/j.ac.2020.6.002
24. Yamani A., Hussainey K., Albitar K. The impact of financial instruments disclosures on the cost of equity capital. *International Journal of Accounting & Information Management*. 2021. Vol. 29(4). pp. 528-551. DOI: 10.1108/IJAIM-02-2021-0052

4 References

1. Greben, S., Mihus, I., Odarchyk, K. (2020). Stan ta perspektyvy rozvytku IT-audytu v Ukraini [State and prospects of IT audit development in Ukraine]. *Scientific Notes of «KROK» University*, 2(58), 60-66. DOI: 10.31732/2663-2209-2020-58-60-66 (in Ukrainian).
2. Dolbneva, D. (2018). Suchasnyi stan i napriamy udoskonalennia audytorskoi diialnosti v umovakh yevropeiskoi intehratsii Ukrainy ta zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv [The modern state and directions of improvement of audit activity in the conditions of European integration of Ukraine and application of international standards]. *Ekonomika ta derzhava*, 2, 72-76. Retrieved from <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=3985&i=15> (in Ukrainian).
3. Dropa, Ya. B. (2017). Finansovi instrument formuvannia resursiv u natsionalnii ekonomitsi v umovakh hlobalizatsii [Financial instruments forming resources in the national economy in conditions of globalization]. *Global and National Problems of Economics*, 16, 682-687. Retrieved from <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/134.pdf> (in Ukrainian).
4. Kovalenko, Yu., Litvin, Ya. (2019). Finansovi instrumenty, yikh klasyfikatsii ta napriamy innovatsiinykh rozvidok [Financial instruments, their classification and directions of innovative researches]. *Problems and prospects of economics and management*, 1(17), 132-142, DOI: 10.25140/2411-5215-2019-1(17)-132-142 (in Ukrainian).
5. Kucherenko, A. (2018). Instytutsiini instrument stymulivannia finansovoho inzhynirynhu [Institutional tools for stimulation of financial engineering]. *Herald of Kyiv National University of Trade and Economics*, 2, 88-99 (in Ukrainian).
6. Pylypenko, L., Demska, Yu. (2020). Vplyv oblikovoi polityky shchodo finansovykh aktyviv na finansovo-mainovyi stan i rezultaty diialnosti kompanii [The influence of accounting policies for financial assets on the companies' financial position and financial results]. *Pryazovskyi economic herald*, 1(18), 300-304. DOI: 10.32840/2522-4263/2020-1-52 (in Ukrainian).
7. Polischuk, O. V. (2011). Finansovyi inzhynirynh yak instrument finansovoho rynku [Financial engineering as a financial market tool]. *Problems of Systemic Approach in the Economy*, 38, 51-56 (in Ukrainian).
8. Pryimak, N. V. (2019). Orhanizatsiia obliku finansovykh instrumentiv kredytuvannia na pidpriemstvakh torhivli [Organization of accounting of financial instruments of crediting at trade enterprises]. *Black sea economic studies*, 37, 199-204. Retrieved from http://bses.in.ua/journals/2019/37_2019/38.pdf (in Ukrainian).
9. Verkhovna Rada Ukrainy. (2017). Pro audit finansovoi zvitnosti ta audytorsku diyalnist [About the audit of financial statements and auditing activities]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/2258-19#Text> (in Ukrainian).
10. The Board of National Bank of Ukraine (2018). Resolution On the approval of the Instructions on the accounting of operations with derivative financial instruments in banks of Ukraine. Retrieved from https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_26122018_153 (in Ukrainian).
11. Tomchuk, O., Fabyanska, V. (2018). Zastosuvannia profesiinoho sudzhennia audytora v konteksti rozvytku mizhnarodnykh standartiv audytu [Applying the professional judgment of the auditor in the context of the development of international auditing standards]. *Economy, finances, management: topical issues of science and practical activity*, 1(29), 68-81 (in Ukrainian).
12. Homulyak, T., Demko, I. (2019). Orhanizatsiini aspekty audytu lizynhovoi diialnosti [Organizational aspects of the leasing activity audit]. *Uzhorod National University Herald. International Economic Relations and World Economy*, 25(2), 156-160 (in Ukrainian).
13. Audit methodology for auditing financial instruments in the period 2014-2020. European Commission. Directorate-General Regional and Urban Policy Employment, Social Affairs and Inclusion. Retrieved from <https://www.fi-compass.eu/publication/other-resources/audit-methodology-auditing-financial-instruments-period-2014-2020>
14. Antono, Z., Jaharadak, A., Khatibi, A. (2019). Analysis of factors affecting stock prices in mining sector: Evidence from Indonesia Stock Exchange. *Management Science Letters*, 9(10), 1701-1710. DOI: 10.5267/j.msl.2019.5.018
15. Bhuiyan, M. B. U., D'Costa, M. (2020). Audit committee ownership and audit report lag: evidence from Australia. *International Journal of Accounting and Information Management*, 28(1), 96-125. DOI: 10.1108/IJAIM09-2018-0107

16. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2020 Edition. Retrieved from <https://www.iaasb.org/publications/2020-handbook-international-quality-control-auditing-review-other-assurance-and-related-services>
17. Bryan, D. B., Mason, T. W. (2020). Earnings volatility and auditor risk assessments: Evidence from auditor resignations. *Accounting Horizons*, 34(4), 33-56. DOI: 10.2308/HORIZONS-18-060
18. Chen, Y., Eshleman, J. D., Soileau, J. S. (2017). Business strategy and auditor reporting. *Auditing*, 36(2), 63–86. DOI: 10.2308/ajpt-51574
19. International Accounting Standard 32 “Financial Instruments”: Presentation. Retrieved from <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/ias-32-financial-instruments-presentation.pdf>
20. Natour, A. A., Qabajeh, M., Al-Shanti, A. (2022). The Impact of China’s Recent Structural Reforms on Listed Firms’ Auditor Choice. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 10(3), 749-771. DOI: 10.13189/ujaf.2022.100312
21. Nguyen, M., Xuan, P., Bui, T. (2020). Causal relationship between banking system development and real estate market. *Management Science Letters*, 10(1), 41-52. DOI: 10.5267/j.msl.2019.8.017
22. Rivaldi, A., Aswar, K., Taufik, T., Hariyani, A. E. (2022). Factors Affecting Audit Quality: The Moderating Effect of Dysfunctional Behavior. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 10(1), 358-366. DOI: 10.13189/ujaf.2022.100136
23. Vu, T., Le, C., Pham, N., Tran, T. (2020). Factors affecting the use of derivative financial instruments of listed companies: The case of Hanoi Stock Exchange. *Accounting*, 6(5), 805-816. DOI: 10.5267/j.ac.2020.6.002
24. Yamani, A., Hussainey, K., Albitar, K. (2021). The impact of financial instruments disclosures on the cost of equity capital. *International Journal of Accounting & Information Management*, 29(4), 528-551. DOI: 10.1108/IJAIM-02-2021-0052